

riget, have forlangt Undersøgelse af, om det Hartkorn, som blev dem paalagt, var rigtig. Hvor man lod disse Undersøgelser foretage, maatte man imidlertid deponere en bestemt Sum for at faae dem udførte, og de lebede i Reglen til, at Eiendomsbesidderne fik et Afslag i deres Hartkorn, hvad der ogsaa var meget billigt; men mange Steder lod man det være, for det Første, fordi der fordreides en Sum, og for det Andet, fordi Folk ofte vare uvidende om, hvorvidt denne Sums Risiko vilde indbringe dem det, som de ansaae for at være retfærdigt, nemlig at faae et Afslag i deres Hartkorn. Derved er der rundt omkring i Landet og paa mangfoldige Steder opstaaet en overordentlig Ulighed, og det er begrundet deri, at de, hvem der tilkom et Afslag i Hartkornet, ikke lode disse Undersøgelser foretage. Nu bliver det altsaa Tilfældet i de slesvigiske Districter, at hvor denne Undersøgelse ikke foretoges for de jydskke Eiendomme, hvorefter de slesvigiske matriculeres, maa man i Reglen antage, at de paagjældende slesvigiske Eiendomme faae for meget Hartkorn. Hvad iøvrigt angaaer det mere samlede District derne, har jeg ikke forslaaet anderledes, end at det vil blive skilfsat efter den Tilstand, hvori Eiendommene for Tiden ere, men ingenlunde efter den Tilstand, hvori de vare 1844, da Matriculen blev indført her i Kongeriget; men forsaavidt Matriculeringen skal være lig med den danske, burde dog Districtet være skilfsat, eftersom Soderne kunne antages at have været i 1844, men ikke efter hvad de ere nu. Er dette Sidste, som jeg troer, Tilfældet, faae altsaa de slesvigiske Districter et meget høiere Hartkorn end de danske. Det er kun den Bemærkning, jeg skal tillade mig at henstille til den høitærede Minister, idet jeg tillige tillader mig at spørge ham, om han ikke vilde være villig til at lade dette Punkt nærmere undersøge. Jeg troer ikke, det vilde medføre synnerlig store Udgifter, om man foretog en lille Forandring i det allerede paa flere Steder udførte Arbejde, der kunde lede til at redressere de Mangler, jeg her har tilladt mig at paapege.

Indenrigsministeren: Jeg skal ganske kort svare paa, hvad der nu blev bemærket

med Hensyn til Matriculeringen i de forhenværende slesvigiske Districter, hvilket ogsaa har fundet sin Plads i Betænkningen fra Finantsudvalget, hvori der reises Tvivl om, hvorvidt den Fremgangsmaade, der i saa Henseende bliver fulgt, er rigtig eller ikke. Det er mig en Glæde at kunne berolige den ærede Rigsdagsmand med den Forsikkring, at det netop er Opgaven at bringe Hartkornsansættelsen i de slesvigiske Districter i Overensstemmelse med Hartkornsansættelsen i Naboejnene af Kongeriget, efter den Tilstand, hvori disse til den omhandlede Tid vare. De slesvigiske Eiendomme blive først boniterede efter de almindelige Regler, men Normaltaxten, om jeg saa maa sige, bliver tilveiebragt ved at bonitere Byer og Sogne i Nørrejylland, som antages at være gaaede frem i Cultur jevnfides med hine. Den ærede Rigsdagsmand vil altsaa see, at Opgaven netop er at bringe den nye Matriculansættelse i disse forhenværende Dele af Sønderjylland i Overensstemmelse med Hartkornsansættelserne i Nørrejylland. Dette gjælder om Sognene paa Østhynten, hvor hele Byer og Sogne ere komne ind under Kongeriget; men i de vestlige, blandede Districter, hvor der ligger kongerigske og forhenværende slesvigiske Eiendomme i de samme Byer, er der fulgt en anden Fremgangsmaade, idet Sammenligningen der er søgt med Eiendomme i de samme Byer. Man har ikke opsøgt Nabosogne eller Nabobyer, for derefter at faae Normaltaxten for Sorden, men man har sammenholdt de paagjældende Eiendomme med de kongerigske Eiendomme i samme Byer. Denne Maade at udfinde Hartkornet paa finder imidlertid kun Anvendelse paa forholdsvis meget smaa Districter, thi det største Antal af de boniterede Districter ligger, som bekendt, paa Østhynten. Endnu maa jeg tilføie, at det nye Hartkorn hovedsagelig vil faae sin Betydning med Hensyn til Udredelsen af Communeafgifter, idet kun en forholdsvis ubetydelig Andeel af de kongelige Skatter kommer til at hvile derpaa.

R. Grichsen: Jeg tør endnu maafsee, efterat have modtaget disse Oplysninger af den høitærede Indenrigsminister, gjøre opmærksom